

יביע אומר - הר גילה

בא | גלין 336

ו' שבט תשפ"ג

להפצת העלון / הארות / הקדשות
יעקב- 0528445949

זמני היום אופק ירושלים

מוצ"ש ר"ת	מוצ"ש	כניסת שבת
18:20	17:46	16:54

העלון מוקדש לרפואת והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן סובה שליט"א | עמית בת תקוה | שיראל בת אור | ר' שלמה בן שושנה ר' רמיאל מני בן שרה| רמיאל בן גזול דוד יהונתן רמיאל בן סובה | רחה בת ג'מילה | לע"נ- צדוק בן חביבה, שושנה שוכהנדל בת אליהו וחייה יחינו הנון-תומר בן מזל. ורד פרחיה בת בתיה. שיר בת אסתר | להצלחת- מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה הי"ו

מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף צדוק"ל ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

הלכות שבת- מלאכת מבשל חלק ג': (ל) המצקת, אע"פ שמכניסים אותה בכלי ראשון, ליטול ממנה תבשיל, אין דינה ככלי ראשון, והעירוי לכלי שני על ידה לא נחשב כעירוי מכלי ראשון אלא כדין עירוי מכלי שני, ורק אם שהתה בכלי הראשון זמן מה עד שעלו רתיחות התבשיל בתוכה, יש "להחמיר" לדונה כדין כלי ראשון. [א"ה ולפ"ז אין לדונה ככלי ראשון לקולא, כגון להכניסה לתוך סיר חמין שנצטמק. וד"ק]. (שם עמוד שס"ב. וע"ע במש"כ בס"ד בתורת עובדיה עמוד רפ"ג).

לא מה שאמרנו שכלי שני אינו מבשל, אע"פ שהיד סולדת בו, אין הבדל בזה בין מרק הנתון בכלי שני, שהוא דבר לח, לבין דבר "גוש" כגון אורז ונתחי בשר וכדומה, שלעולם כל שהועבר לכלי שני שוב אינו מבשל [לענין שבת], אע"פ שהיד סולדת בו. ולכן מותר לערות מרק צונן לתוך אורז חם שהיד סולדת בו, שניתן בכלי שני, שאין בזה איסור משום בישול אחר בישול בלח, הואיל וכלי שני אינו מבשל כלל. [וכמ"כ מותר לתת תבלינים וכיוצ"ב על תפוחי אדמה וביצים וכדו', הנמצאים בצלחת בכלי שני, אע"פ שהיד סולדת בהם]. (שם עמוד שס"ז).

לב השיעור של "יד סולדת בר" הוא, שכל שהוא חם כל כך שאדם בינוני נמנע מלאוכלו ולשתותו מרוב חומו, נחשב בכלל יד סולדת בו, ואם הוא ראוי לאכילה ושתיה, ואדם בינוני לא נמנע מלאוכלו ולשתותו מרוב חומו, נחשב לאין יד סולדת בו. [וי"א שעד 45 מעלות צלזיוס אין לחוש ליד סולדת בו. וי"א שכל שהגיע לחום של 40 מעלות הוי בכלל יד סולדת בו]. (ומורנו זיע"א שם (עמוד שע"א) ציון לאור לציון (ח"ב פרק ל' תשובה י"ב) שחשש ג"כ שבארבעים מעלות חיישינו ליד סולדת בו, וסיים מורנו וז"ל: ומ"מ אין זה בתורת ודאי, אלא א"כ יותר על כן ע"ש. עכ"ל. ושם האור לציון זיע"א כתב תבשיל שהתבשל בכלי ראשון ולא הגיע ל 80 מעלות בבישול הראשון, יש בו עדיין בשבת בישול אחר בישול, כיעו"ש. ומיהו אפשר שעכ"פ בתבשיל לח שהתבשל לפני שבת כל צורכו מעל 80 מעלות, והונח על"ג הפלאטה מע"ש, ובשבת הסירו מהפלאטה, ושוב רוצה להחזירו על"ג הפלאטה, אלא שכעת יש בו למשל 60 מעלות, האם מותר להחזירו לפלאטה, או שגם בזה יש בישול אחר בישול בלח, דאפשר שכל שיש בו כ 45 מעלות אפשר להחזירו מס"ס, שמא אפ' בצונן גמור אין בישול אחר בישול בלח, ושמא עכ"פ ב 45 מעלות חשיב יד סולדת בו גם לענין שאין בו עוד משום בישול אחר בישול. וע"ע במש"כ מורנו (בעמ' שצ"ד) הובא כאן הלכה ט"ו. וע"ע בפסקי תשובות (סימן רנ"ג הערה 4) וכיעו"ש). (שם עמוד ש"ע. שע"א).

לג כוסות וקערות שעלו מן הרחצה, ויש עליהן טיפות מים צוננין, אף על פי כן מותר לערות עליהן בשבת מים חמים מכלי ראשון. (משום שהוי פסיק רישה דלא איכפת ליה בדרבנן, ושגם למחמירים שעירוי מבשל כ"ק, הוי רק מדרבנן). [ואין צורך לנגבם קודם שיערה עליהם חמים, ומכל מקום יש לנער הכוס מן הצונן שבו לפני שיערה חמין לתוכו, וכן ינער הכף, והמחמיר לערות עליהם מכלי שני, או לנגבם תע"ב]. ומיהו בתמצית מי תה (סעננס) יזהר שלא יניח אותם בתחילה בכוס ויערה עליהם מכלי ראשון, שיש בישול אחר בישול בלח. (וניחא ליה לחממם, וכל שאינם מרובים יש לחוש לבישול), אלא יניח תחילה את המים החמים בכוס, ואח"כ ישים את התמצית, או שיערה עליהם מכלי שני. (חזו"ע שם עמוד שפ"ב. ויב"א ח"ד סימן ל"ג. וח"ב סימן כ' אות כ"ד).

לד כלי שני אינו מבשל וכנ"ל. ולהלכה אין הבדל בין מאכלים קשים או רכים, שכולם אינם מתבשלים בכלי שני, אע"פ שהיד סולדת בו ונכווית ממנו. המשך בדף אחרון.

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת, שחרית בשעה 06:00, מנחה - 20 דק' לפני שקיעה שיעור תורה ותפילת ערבית

- ערבית נוספת בשעה 19:00 ולאחר מיכן - מתקיים השעור היומי**
- יום א'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
- יום ב'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
- יום ג'- הרב ניתאי כדורי שליט"א - מוסר בשעה 20:00 גמרא מסכת תענית.
- יום ד'- הרב גדעון מזרחי שליט"א - הלכה שולחן ערוך
- יום ה'- הרב אהוד דהאן שליט"א - פרשת שבוע

צאנז תורה תפ"ג ימי' je פסח 21:00

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את הרב ניתאי כדורי שליט"א המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שבת

07:30 שחרית ודרשה הרב	16:40 שיר השירים
14:15 תהילים לילדים	16:54 מנחה
15:00 שעור תורה עם הרב	קבלת שבת ודרשת הרב
בבית הכנסת 'יביע אומר'	ערבית
16:00 מנחה ואח"כ סעודה שלישיית	20:00 שעור תורה עם הרב
בבית הכנסת יחד עם הרב	בבית הכנסת 'יביע אומר'
16:55 שעור תורה עם הרב	
17:45 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו	

שבת שלום ומבורך

'בעת צרה מבקשים ברכה'

פרעה התעלל בבני ישראל וקיבל מכה אחר מכה, לבסוף במכת בכורות קם באמצע הלילה לשלחם כשהוא רועד ופחד מפני המוות, ובקשה אחת בפיו- "וברכתם גם אותי". כתב הרמב"ן כאשר אמר להם "וברכתם גם אותי" - היה מוכן לתת את כל מקנהו, צאן ובקר לכפר עליו, אבל לא יעלה על דעת משה רבינו לעשות "זבח רשעים תועבה".

תופעה זו קיימת לצערנו אצל אנשים רבים, אחים הרחוקים הנתונים בצרה רפואית או משפחתית, שפונים בצר להם לצדיקים לבקש את ברכתם, ומוכנים לשלם כסף רב. השאלה היא מה הם חושבים: האם הצדיק מחזיק בידיו את מפתחות השפע והישועה? אם כן הם חושבים, טעות היא בידם. הצדיק יכול להתפלל ולבקש מהקדוש ברוך הוא - אבל כל זה יועיל רק אם האדם עצמו ראוי שהברכה תחול עליו.

והרי אפילו צדיק כיעקב אבינו, שאל: "מי אלה (נכדיו מנשה ואפרים) שאינם ראויים לברכה". אם האדם אינו מקיים תורה ומצוות, איך תחול עליו הברכה, ומה יועיל הכסף שייתן? האם הוא חושב לשחד את הקדוש ברוך הוא - לקנות את ברכתו? הרי הוא דומה לפרעה, שלא עלה על דעתו של משה לקחת ממנו את מקנהו צאן ובקר - כל זמן שאינו חוזר בו מרשעו!

וסיפר הגאון רבי דוד יוסף שליט"א - רבה של "הר נוף", שפעם ביקר בארצות הברית ובא לפניו זוג חשוך-ילדים ובידם המחאה על סך חמשת אלפים דולר, בתנאי שישגיג להם את ברכת אביו מרן ה"ביע אומר" - הרב עובדיה יוסף זצ"ל לזרע של קיימא. כשנודע לו שהם רחוקים משמירת תורה ומצוות, השיב להם: אתם חושבים שניתן לקנות ברכה בכסף? לא אוכל להמליץ בפני

אבי להתפלל עבורכם, אלא אם תקבלו עליכם עול מצוות ותתחילו לשמור על כשרות, שבת וטהרת המשפחה.

על שמירת הכשרות הסכימו מיד, שבת - לא ידעו כיצד לשמור. מיד קישר אותם עם רב בית הכנסת, וקבעו עימו זמן ללמוד אבל על טהרת המשפחה התעקשה האשה ולא הסכימה. אם כך, אמר הרב, לא אוכל לעזור לכם. ה' לא ייתן ברכתו לאנשים שלא שומרים על הטהרה. לכן קמו הבעל והאשה והלכו.

כעבור שלושה חודשים התקשר מארצות הברית הרב המקומי, שהחל להדריך את המשפחה בנושא הכשרות והשבת, והודיע שהצליח לשכנעם גם בנושא הטהרה. הם מוכנים לבוא לארץ ליום אחד כדי לזכות בברכה. מיד התקשר רבי דוד עם בית אביו מרן, והמועד נקבע. בני הזוג הגיעו ישירות משדה התעופה לבית מרן, שם המתין להם גם רבי דוד.

מרן חזר ושאלם: האם אתם מקבלים עליכם את שלושת העיקרים: שבת, כשרות וטהרה? הם השיבו בחיוב. הרב עשה "תקיעת כף" עם הבעל על כך, מהרבנית מרגלית ע"ה שתעשה "תקיעת כף" עם האישה, ואז הניח מרן ידו על ראשו וברכו, ההתרגשות הייתה רבה. לאחר מכן אמר להם מרן: הלא תבינו! לא אני פועל את הישועה, אלא הקדוש ברוך הוא בלבד. וכיון שקיבלתם עליכם את עול המצוות תבוא לכם הישועה מאת ה'. נפרדו הזוג לשלום ונסעו. והנה כעבור חודש ימים טילפנו לרבי דוד ובישרו לו שהברכה פעלה. ובי"ה כעבור שמונה חודשים התבשר הרב על הברית שעשו ברוב שמחה ואושר. כי זו היא הדרך להתברך בברכה: להתקרב אל הבורא! שבת שלום.

השקפה יהודית- הרב אהרון צ'יץ**'אמונה היא הלחם'**

ר' אליהו לופיאן היה אומר: האמונה היא הלחם שלנו! אנו זקוקים לה לצורך הקיום שלנו, אי אפשר להתקיים בלעדיו. כשעוסקים בפרשיות של יציאת מצרים אנו מזינים את נפשנו במנה הגונה של אמונה, ה'לחם' של הקיום הרוחני שלנו.

יהודי מניח תפילין בכל יום, ובתוכן ישנן שתי פרשיות - "קדש" ו"והיה כי יביאך" - המזכירות את יציאת מצרים. שתי פרשיות אלו מקורן בפרשת בא העוסקת ביציאת מצרים.

בפרשיות שבתפילין יש שני עניינים: יחוד שמו יתברך ויציאת מצרים, ושניהם קשורים זה בזה. לכן, מלבד מצות עשה של "וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפת בין עיניך", צריך האדם לכונן במצות תפילין על העיניים הזו של האמונה ביחוד ה', ומתוך כך ישעבד עצמו להש"ת ויקבל עליו עול מלכות שמים.

הרה"צ **רבי ראובן קרלנשטיין** זצ"ל, בספרו **"יחי ראובן"** סיפור ששמע מפי בעל המעשה הרב לינצ'נער זצ"ל, וכך היה המעשה:

היה זה בלומדי בעיר נתניה בכולל ישיבת ראדין, כאשר המתנתי להסעה שתבוא לקחת אותנו מנתניה לבני ברק. לפתע חלף לידי יהודי ישיש. נתתי לו שלום, והחלפתי עמו מספר מלים, ואז הפטיר ואמר: **"אני הייתי אצל החפץ חיים בשנים האחרונות שלו בראדין!"**

והוא סיפר לי מעשה נפלא:

היה זה בזקנותו של **ה'חפץ חיים'** זצ"ל. ביום בהיר אחד, הגיעה בקשה מרבי חיים עוזר מוילנא זצ"ל - שזקוקים לו שיבוא לוילנא לחזק את ענין טהרת המשפחה.

בני הבית של ה'חפץ חיים' ידעו כי נסיעה כזו מסוכנת בשבילו, וטענו נחרצות שאסור לו לנסוע.

"החפץ חיים" החזיר להם - "אם רבי חיים עוזר ביקש והודיע שצריך לבוא - אבוא, גם במצבי ובזקנותי".

טוב, החליטו בני המשפחה שאין ברירה, אלא להתחיל להתארגן לנסיעה.

הייתי בחור צעיר - סיפר הרב לינצ'נער - הרהרתי לעצמי: 'החפץ חיים ורבי חיים עוזר מתוועדים יחד ואני אפסיד?!' בקשתי אפוא מהנכדים של ה'חפץ חיים' שיתנו לי להצטרף לנסיעה. ואכן הייתה לי נשיאות חן, וקבלו את בקשתי. נסענו עד וילנא.

ההתעוררות וההתרגשות היו מורגשים שם באויר. מיד כאשר הגענו לביתו של רבי חיים עוזר, כבר התאספו חברי בית הדין ותלמידי החכמים עד שכל הבית התמלא אנשים.

ה'חפץ חיים' החל מיד לדבר ולדבר - זכורני שהיה מדהים לראות איך כל הגדולים וגאון ישראל רבי חיים עוזר בראשם - עומדים בכפיפות קומה מול הישיש ובולעים כל מילה מדבריו. הצפיפות היתה רבה.

בינתיים, בזמן שדיבר, התפזרו עסקני וילנא רבתי והחלו להדביק מודעות - בהן כתוב שהיום בערב ה'חפץ חיים' ידבר לפני הנשים, וכך היה. בלילה התאספו בבית הכנסת הגדול כששת אלפים נשים.

הביאו שולחן, ועליו עוד שולחן וכסא, ושם למעלה לאחר שהעלו את ה'חפץ חיים' לרום השולחנות, ישב והחל לדבר. ותתפלאו לשמוע - קול ברמה נשמע - שמעו את קולו! הוא השמיע דברי חיזוק לנשים.

עמדתי בחוץ מרחוק, להמתין לסייע לו אחר כך, לא נכנסתי כמובן. מה שרק הבחנתי מרחוק, כי הוא גם בכה באמצע דרשתו. בכייתו נשמעה מחוץ לכתלי האולם.

כאשר הסתיימה הדרשה הוא היה חלש ורפה ברכים, מחולשת הדרך שעברה עליו באותו יום ומקושי הדרשה גם יחד. יהודים מיהרו ונשאו את ה'חפץ חיים' על כסא לאכסניא. סגרו את הדלתות כדי שאף אחד לא יכנס, שינוח. ואני הקטן, הייתי עמו בחדר, ממש כך.

תבין, שגם בחור צעיר כמוני כבר היה עייף, חשתי עייפות בכל עצמותי - בעקבות כל היום שעבר עלינו. נשכבתי במטה והבטתי עליו.

והוא, ה'חפץ חיים', התיישב ליד השולחן והחל ללמוד...

השתדלתי לא להירדם, כי היה מוטל עלי לשמשו, ולדאוג למנוחתו - הרי לשם כך צירפו אותי לנסיעה. שכבתי והסתכלתי עליו, אלא שלא החזקתי מעמד, ונמנמתי או אפילו נרדמתי...

פתאום, אינני יודע מה היה, התעוררתי מהשינה הטרופה ברגע שהדלת נפתחה, והכניסו מישוה. כנראה זה היה משהו דחוף ביותר, לכן נתנו לו העסקנים להיכנס. התעוררתי, ואכן אדם נכנס וביקש ברכה על איזה ענין.

"ה'חפץ חיים" תפס את ידו ובמקום לתת לו ברכה, החל לשוחח עימו בלבביות נרגשת על אמונה ובטחון בקב"ה, ודיבר ודיבר. לא היה לי כח, ושוב נמנמתי, נים ולא נים, והוא בדיבורו... הצלחתי להיאבק עם עצמי ולא לישון שינה של ממש, רק להתנמנם. לא שמעתי ברור מה שח עימו.

כאשר יצא האיש את הדלת, התעוררתי שוב.

בקיצור, נשארתי שוכב ער על מטתי וה'חפץ חיים' ליד השולחן, ואז שמעתי קול צלול, ה'חפץ חיים' זכותו יגן עלינו - מדבר לעצמו. כריתי אוזן לשמוע מה הוא אומר כביכול עצמו.

הוא אמר, באידיש: "היה כדאי להיסחב ולהיטלטל מראדין לוילנא, היה כדאי, הכל היה כדאי, **בשביל לחזק יהודי אחד באמונה ובטחון**".

אתם מבינים? לפני כן הוא דיבר לפני אלפי נשים... "והיה כדאי", בשביל מה? לחזק יהודי אחד באמונה ובטחון... הכל היה כדאי! רבותי, באמונה יש אלפי מדרגות ללא שיעור!

מסיים רבי ראובן קרלנשטיין את סיפורו: מי שלא מאמין כלל - אין לו זכות קיום, ולא עליו אנו מדברים, כי ישראל "מאמינים בני מאמינים הם". אבל כדאי לדעת, שראוי להוסיף להתחזק עוד ועוד באמונה, ובפרט כשאנו קוראים פרשיות אלו.

לראות בעליל את הקב"ה על כל צעד ושעל! "ה' הוא האלקים", ויש מי שדואג לנו, כי "קודש ישראל לה".

יתן ה' ונזכה בפרשיות אלו להחדיר אל תוך תוכינו את האמונה הצרופה והברורה, ושום רוחות שבעולם לא יזיזו אותנו ממקומינו, **אמן ואמן**.

שבת שלום ומבורך.

'לידה מחדש'

בפרשתינו ה' מצווה למשה ואהרן על ענין קידוש החודש. "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשׁוּת חֲדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה." מדוע נאמר "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם". מדוע לא נאמר בפשטות "הַחֲדָשׁ הַזֶּה רֵאשׁוּת חֲדָשִׁים"?

בנוסף מדוע נאמר "הַזֶּה" שמשמעו שהוא נראה במוחש? שתי השאלות נשאלו ע"י חז"ל ותורצו.

הראשונה היא כי קידוש החודש מסור לחכמים של בית דין כמשה ואהרן. והשנייה כי משה התקשה בענין זה עד שה' הראה לו כביכול באצבע.

והדברים צריכים ביאור. מה קשה כל כך בחידוש הלבנה? ומדוע זה צריך להיות דווקא ע"י חכמים גדולים.

והדבר יבואר על פי ברכה הנאמרת על ידנו בכל בוקר כחלק מברכות השחר.

ברכת "אשר נתן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה".

ברכה זו עצמה צריכה ביאור. מה החכמה הגדולה לראות מתי יום ומתי לילה. וכן מהו השכוי.

ולמעשה התשובות כרוכות זו בזו.

אחד ההסברים הוא כי שכוי הוא התרנגול. התרנגול קורא כאשר הלילה מתחלף ליום. בנקודה בה החושך הוא הגרוע ביותר, ממנה מתחיל לעלות האור. ואז קורא השכוי – התרנגול.

זאת אומרת כי ההבנה שנקודת החידוש טמונה דווקא היכן שלא רואים והכל נראה שחור וסתום.

אם נתבונן על מצבם של ישראל במצרים כאשר משה רבנו ואהרן מקבלים את הנבואה על ענין זה. נראה כי לכאורה העם במצב די גרוע. למרות המכות הקשות שבאו על פרעה ועל מצרים, פרעה לא נכנע.

במהלך מכת החושך מתו ונקברו לפחות 80 אחוזים מהעם.

נראה כי אנו בנקודת השפל הקשה ביותר.

כאן מלמד ה' את משה את ענין חידוש הלבנה. ברגע שהלבנה לא נראית, היא נולדת מחדש.

ברגע הכי קשה מתחילה הישועה.

לימוד זה הוא לימוד שרק בעלי מדרגה מצליחים לחיות אותו ממש. וגם ברגע הקשה ביותר ידעו כי זה רגע החידוש.

וכפי הידוע מצד אחד שבר הוא לשון שבירה. מאידך הוא לשון פרנסה. וכן משבר הוא תהליך נפשי העובר על האדם ומאידך מקום הלידה של האישה נקרא משבר.

בידנו להחליט האם לשקוע בדכאון או להבין כי יש כאן תהליך של בנייה ולידה מחדש.

אם רק נשכיל להבין זאת, אזי גם כאשר יהיה משבר ביחסים בין בני זוג, הם ידעו לנצל זאת לצמיחה ולידה מחדש של קשר זוגי בריא יותר.

אחרי עשר שנים ושלושה ילדים משותפים, אריאל ושולי סבלו מירידה מתמדת בזוגיות שלהם.

עד שאריאל הגיע ואמר לי כי מבחינתו כלו כל הקיצים והוא אינו מוכן להמשיך כך.

לאריאל היה ברור כי גרושים זה הפתרון.

הסברתי לו כי טרם הריצה להתגרש, יש אפשרות לנצל את המצב לשינוי.

בתחילה סירב אריאל לשמוע על אפשרות כזו. הוא הגיב "אין סיכוי, היא לא תשתנה. חבל על הזמן" ותגובות נוספות בסגנון זה.

לאחר שהסברתי לו כי גם בבית הדין ינסו להפנות אותם בתחילה לשלום בית, הוא הסכים להקשיב.

החלטנו לקרוא לכך "משבר" בחיי הנישואין. ולא קץ הנישואין.

הוא שמע את התאוריה לגבי מהות המשבר. ולמרות היותו סקפטי, היה מוכן לנסיון.

גם שולי היתה מוכנה לנסות ולשקם.

וכך הושג שיתוף פעולה מצד שניהם.

הם החלו לתאר את הנישואים האידיאלים בעיניהם. ואט אט גילו כי בהרבה מן התחומים המבט שלהם על חיי הנישואין זהה.

כאשר ראו כי על 70 אחוז הם מסכימים, הם הבינו כי לגבי 30 אחוז הנוותרים ניתן להגיע להסכמות.

הם החליטו כביכול להתחיל מחדש.

לצורך כך ביקשו מההורים עזרה בשמירה על הילדים, ויצאו לחופשה זוגית בה תיאמו את האופי החדש של הזוגיות שלהם.

מן החופשה הם חזרו מעודדים מאוד.

ואריאל התקשר לומר, כי בהחלט הוא ראה את האור בתוך החושך. שבת שלום.

שבת שלום ומבורך

לייעוץ וסיוע ניתן להתקשר 0523898468.

חושן משפט- הרב יצחק פריי

'משולחן בית הדין'

שאלה : יוני קנה דירה בקומה אחרונה בבנין משותף. זמן מה אחר שנכנס לדירה החדשה, ניגש אליו אחד השכנים. ואמר לו כי בידו חוזה חתום עם בעל הדירה שמכר את הדירה ליוני. ובחזרה מופיע כי הוא מכר את חלקו בגג המשותף לאותו שכן. כעת השכן מעוניין לבנות על הגג גם על החלק השייך לדירתו של יוני.

האם יוני מחוייב לחוזה או שמא מכיוון שלא ידע אינו מחוייב?

תשובה : בנושא זה קיימים שני היבטים מרכזיים.

ההיבט הראשון הוא על פי חוק 55 ב' לחוק המקרקעין בו נקבע כי לא ניתן לפי חוקי המדינה למכור חלק מהרכוש המשותף של הדירה.

לפי זה, היה מקום לומר כי המכירה בטלה. משום שלא ניתן למכור את הרכוש המשותף.

אלא שעל כך יש לומר כי מבחינה הלכתית גרידא המכירה יכולה לחול. כיוון שהמוכר משעבד את עצמו לכך שהשכן יוכל ליהנות מחלקו. והוא מקנה את זכות השימוש בשטח. הגם שהבעלות הרשמית תישאר שלו.

ההיבט השני הוא לגבי יוני שלא ידע כי השטח המשותף נמכר. ועל כך יש תקנת השוק. שתיקנו לקונה שלא ידע על כך בעת הקניה, כי אינו מחוייב לעמוד בחוזה שעשה מוכר הדירה.

לסיכום : במידה והמוכר היה מודיע זאת ליוני טרם המכירה, היה יוני מחוייב לחוזה בין המוכר לשכן.

אך מכיוון שיוני לא ידע על כך, הוא אינו מחוייב.

פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. א. מדוע במכות דם, צפרדע וכינים לא משה היכה במטהו אלא אהרן? ב. מה הלקח הנלמד מכך? **תשובה- א.** כהכרת טובה למים ולחול שהגינו על משה (משה בתיבה בים סוף, והטמנת המצרי בחול) ב. הכרת הטוב לדומם, קל וחומר לבני אדם!
2. א. ציין 2 דברים בתורה שעליהם נאמר הביטוי "מורשה". ב. מה ההבדל בין מורשה לירושה? **תשובה- א.** ארץ ישראל בפרשתנו, והתורה שעליה נאמר: "מורשה קהילת יעקב". ב. ירושה-עוברת אוטומטית, מורשה מותנית בזכאות המקבל-אם הוא ראוי לכך.
3. "ויסר הערוב" מדוע החיות לא מתו? (רש"י) **תשובה- כ**די שהמצרים לא יהנו מהעורות שלהם.
4. כמה בנים היו ללוי ומה שמותם? **תשובה- 3** בנים: גרשון, קהת ומררי
5. מה שמות : א. אשתו של אהרן? ב. ארבעת בניו? **תשובה- א.** אלישבע ב. נדב, אביהו, אלעזר ואיתמר.

חידה

1. באיזו מכה, חוץ מחושך, נוצר חושך ביום?
2. עיין ברש"י מה היו 2 המטרות במכת החושך?
3. מהיכן נלמד הכלל: "מצוה הבאה לידך אל תחמצנה"?
4. על אילו מכות נאמר בפרשתנו שלא היה ולא יהיה כמוהם?
5. "על התפילין נאמר: "והיו לאות על ירך". אילו עוד מצוות נקראים בשם "אות" ומה הרמז לכך?

כי התורה כוללת את כל הטובות שבעולם...

